

Педагогічна майстерність

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>Для всіх</i>
Спеціальність	<i>Для всіх</i>
Освітня програма	<i>Для всіх</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній /весняний семестри</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЕКТС/60 годин Лекції – 16 годин, семінарські – 14 годин, самостійна робота – 30 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	http://psy.kpi.ua/vikladachi/
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/MTUyMDcwOTq2MjY2?cjc=julqwtl

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» є комплекс властивостей особистості, який забезпечує високий рівень самоорганізації професійної педагогічної діяльності.

Метою дисципліни є формування у магістрів:

- здатності до міжособистісної взаємодії та педагогічної діяльності;
- здатності до навчання та самоаналізу (пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел);
- здатності до використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатності пропонувати концепції, моделі, винаходити й апробувати способи й інструменти професійної діяльності з використанням природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук

Курс сфокусований на вивченні базових атрибутів педагогічної діяльності, рівнів розвитку педагогічної майстерності та її основних складових. Оскільки випускники другого рівня вищої освіти придатні до працевлаштування на педагогічних посадах, а саме: 23 викладачі, 231 викладачі університетів та вищих навчальних закладів, 2310 викладачі університетів та закладів вищої освіти, то, особлива увага зосереджена на сфері педагогічної взаємодії, особливостях комунікативного процесу в педагогічній діяльності.

Після засвоєння навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають знати:

- організації результативної професійної діяльності індивідуально і як члена команди (педагогічного колективу);
- методів вивчення перспективного педагогічного досвіду, оцінювання творчого потенціалу особистості;
- методів, прийомів, принципів навчання та особливості їх застосування в навчальному процесі;
- специфіки, стилів, етапів педагогічного спілкування, ознак особистісно-діалогового спілкування;

- типів, структур, динаміки конфліктів у педагогічних ситуаціях, шляхів їхнього розв'язання;
Після засвоєння навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають уміти:
- усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань та їх викладання;
- оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення;
- відповідально ставитися до виконання роботи та досягти поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;
- раціонально планувати педагогічну діяльність, визначати її завдання, створювати для неї умови.

У результаті засвоєння дисципліни магістранти зможуть:

- організовувати оптимальне робоче й навчальне середовище;
- забезпечувати якість освіти відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій і Стандартів вищої освіти;
- використовувати сучасні шляхи професійного розвитку, підвищувати професійну культуру та педагогічну майстерність;
- реалізовувати технології творчої педагогічної діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, педагогіки, менеджменту, історії тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами:

«Педагогіка», «Психологія», «Політологія», «Соціальна філософія».

Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами соціально-логіко-гуманітарного блоку, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття здобувачами змісту пропонованої дисципліни.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
Розділ 1. Особливості педагогічної діяльності. Розвиток педагогічної майстерності				
Тема 1.1. Вступ до вивчення дисципліни	6	2	2	2
Тема 1.2. Педагогічна майстерність та її елементи	6	2	2	2
Тема 1.3. Сутність педагогічної діяльності	6	2	2	2
Тема 1.4. Педагогічна майстерність викладача на різних видах навчальних занять	6	2	2	2
Тема 1.5. Педагогічна техніка та її характеристики	6	2	2	2
Разом за розділом 1	30	10	10	10
Розділ 2. Майстерність педагогічної взаємодії				
Тема 2.1. Педагогічне спілкування, його сутність і особливості	6	2	2	2
Тема 2.2. Майстерність публічного виступу	6	2	2	2
Тема 2.3. Педагогічна майстерність вирішення конфліктних ситуацій	2	-	-	2
Тема 2.4. Імідж викладача. Кодекс честі викладача	4	-	-	4
МКР	6	2	-	4
Підготовка до заліку	6	-	-	6
Разом за розділом 2	30	6	4	20
Всього годин	60	16	14	30

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

Базова література

1. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
2. Основи педагогічної майстерності: практикум / Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.
3. Педагогіка вищої школи: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.
4. Педагогічна майстерність: комплекс навчально-методичного забезпечення магістрів всіх спеціальностей денної форми навчання. Укл.: Воляннюк Н.Ю., Москаленко О.В. – К.: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2016. – 65 с. <http://psy.kpi.ua/wpcontent/uploads/2017/04/NMK-Ped.master..pdf>

Допоміжна література

1. Бойко І.В. Комунікативна компетентність як структурна складова професійної підготовки магістрів освітніх, педагогічних наук. Proceedings of the 2-nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century». Ottawa, Canada: Methuen Publishing House. 2020. С. 33–37.
2. Волкова Н.П., Лебідь О.В. Формування комунікативної компетентності майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Дніпро: ТОВ «Роял Принт». Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. № 2 (20). 2020. С. 168–179
3. Галицька М.М. Складові комунікативної компетентності здобувачів вищих навчальних закладів. Освітологічний дискурс. № 2 (10). 2015. С. 39–48.
4. Гарань Н.С., Сипченко О.М., Чернякова О.В., Гончарова Н.В. Вебквест технології у професійній підготовці майбутніх фахівців. Гуманізація навчально-виховного процесу. № 1 (100). 2021. С. 25–34.
5. Демченко Н., Литвинчук Н. Проблеми формування комунікативної компетентності у майбутніх практичних психологів. Вісник національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія. № 13. 2018. С. 9–14.
6. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B A%D0%B0%20%D0%92%D0%A8 %D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA. pdf>
7. Основи психолого-педагогічної підготовки у вищій школі: навч.- метод. посібник для практичних занять та самостійної роботи здобувачів / Автори-упорядники Л.В. Малай, В.І. Староста, М.І. Кухта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 84 с. Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43642>
8. Столяренко О.В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навч.-метод. посіб. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. 148 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (посилання на літературу та завдання на СР)
1	Тема 1.1. Вступ до вивчення дисципліни Предмет курсу «Педагогічна майстерність», його зміст, мета та завдання. Структура курсу та його основні категорії. Характеристика методів наукового дослідження педагогічної майстерності: теоретичних та емпіричних. Теоретичні методи: аналіз, синтез, порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, моделювання. Емпіричні методи: педагогічне спостереження, опитування, експертна оцінка, тестування. Педагогічний експеримент (констатувальний та формувальний). Завдання на СР: 1. Навести приклади редакції формулювання категорії «педагогічна майстерність». 2. Визначити критерії педагогічної майстерності.

2	Тема 1.2. Педагогічна майстерність та її елементи Зміст педагогічної майстерності викладача. Елементи педагогічної майстерності: гуманістична спрямованість, професійна компетентність, педагогічна техніка, педагогічний такт, педагогічна творчість (креативність), мовна культура. Структура педагогічних здібностей: перцептивні, організаторські, комунікативні, дидактичні, сугестивні, конструктивні, академічні, експресивні. Педагогічна культура. Педагогічний такт та його складові. Вимоги педагогічного такту. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати елементи педагогічної майстерності 2. Розкрити сутність педагогічних здібностей. 3. Визначте ознаки педагогічної культури викладача
3	Тема 1.3. Сутність педагогічної діяльності Суспільна значущість професії педагога, його функції. Поняття педагогічної діяльності. Професійно важливі якості педагога. Змістова характеристика основних компонентів професійної діяльності: мета діяльності, суб'єкт, об'єкт діяльності, засоби діяльності; результати діяльності (рівень сформованості необхідних рис та якостей особистості). Завдання на СР: 1. Визначити основні методи діагностики особистості професіонала. 2. Охарактеризувати педагогічну діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів). 3. Розкрити складові професійно-педагогічної діяльності.
4	Тема 1.4. Педагогічна майстерність викладача на різних видах навчальних занять Класифікація організаційних форм навчання і видів навчальних занять. Переваги та недоліки лекційного методу навчання. Майстерність викладача у реалізації основних дидактичних завдань лекції. Типи лекцій та майстерність їх організації. Майстерність викладача в управлінні пізнавальною діяльністю здобувачів. Методи активізації пізнавальної діяльності. Стимули активізації пізнавальної діяльності здобувачів. Методика читання лекції. Лекторські дані. Майстерність проведення практичних занять. Види семінарських занять, їх цілі та завдання, майстерність та методика проведення. Колоквіуми. Самостійна робота здобувачів. Завдання на СР: 1. Роль викладача на лекції. Обґрунтуйте достоїнства і недоліки лекційного методу та шляхи їхнього усунення. 2. Розкрийте сутність основних методів активізації пізнавальної діяльності здобувачів на різних видах навчальних занять. 3. Майстерність використання основних стимулів активізації пізнавальної діяльності здобувачів на заняттях.
5	Тема 1.5. Педагогічна техніка та її характеристики Поняття педагогічної техніки та її види: зовнішня та внутрішня. Внутрішня техніка: концентрація розумових та фізичних сил педагога на досягненні дидактичної та виховної мети; механізми налаштування педагога, зняття зайвого напруження; розподіл уваги (велике, середнє, мале коло); створення творчої ділової атмосфери в аудиторії. Зовнішня техніка. Невербальні засоби – статична експресія, динамічна експресія; міжособистісний простір – дистанція, розміщення учасників спілкування; часові характеристики спілкування. Вербальні засоби - заохочувальні висловлювання, діалогізація мовлення, різноманітне використання інтонаційно-просодичних засобів, створення ефективної вербальної комунікації. Завдання на СР: 1. Складові педагогічної техніки. 2. Методи формування педагогічної техніки. 2. Розкрити рольовий репертуар педагога.
6	Тема 2.1. Педагогічне спілкування, його сутність і особливості Поняття педагогічного спілкування його види, цілі та функції. Структура педагогічного спілкування. Суб'єкт-суб'єктне спілкування, принципи педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування (авторитарний, демократичний, ліберальний). Умови ефективності професійного мовлення педагога. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати поняття «педагогічна взаємодія». 2. Проаналізувати рівні педагогічного спілкування. 3. Охарактеризувати техніку спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування

7	Тема 2.2. Майстерність публічного виступу Алгоритм публічного виступу. Підготовка до виступу. Психологічні аспекти ораторської майстерності. Ораторська майстерність та техніки доповідача. Типи ораторів. Невербальні характеристики та манери оратора. Особливості аудиторії та саморегуляція доповідача. Завдання на СР: 1. Проаналізуйте структуру доповіді. 2. Визначте особливості слухачів. 3. Охарактеризувати компоненти ораторської майстерності.
8	Модульна контрольна робота

Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

сформувати у здобувачів:

- розуміння теоретичного матеріалу;
- вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів;
- уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі в семінарі-обговоренні.

№ з/п	Назва теми та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Тема 1.1 Вступ до вивчення дисципліни <i>Мета:</i> Проаналізувати методи наукового дослідження педагогічної майстерності Питання для обговорення: 1. Охарактеризуйте теоретичні методи наукового дослідження педагогічної майстерності. 2. Охарактеризуйте емпіричні методи наукового дослідження педагогічної майстерності. 3. Визначте сутність констатувального педагогічного експерименту 4. Сутність формувального педагогічного експерименту. 5. Визначте основні критерії педагогічної майстерності. 6. Проаналізуйте рівні педагогічної майстерності. Завдання на самостійну роботу: 1. Здійсніть порівняльний аналіз визначення поняття «Педагогічна майстерність». 2. Проаналізуйте основні завдання педагогічної діагностики.
2	Тема 1. 2. Педагогічна майстерність та її елементи <i>Мета:</i> систематизувати та закріпити знання здобувачів про складові педагогічної майстерності. Питання для обговорення: 1. Охарактеризуйте основні складові педагогічної майстерності. 2. Основні складові професійної компетентності. 3. Значення гуманістичної спрямованості в педагогічній діяльності. 4. Охарактеризуйте рефлексивні, мобілізаційні, інформаційні та розвиваючі вміння - Визначте структуру провідних педагогічних здібностей. 5. Значення педагогічної культури в діяльності викладача. 6. Охарактеризуйте складові педагогічної культури. 7. «Педагогічний такт». Визначте вимоги до педагогічного такту. Проаналізуйте складові педагогічного такту 8. Визначте сутність педагогічної творчості. Завдання на самостійну роботу: 1. Охарактеризуйте особисті якості педагога, що впливають на його педагогічну майстерність. 2. Визначте сутність педагогічної культури.
3	Тема 1.3. Сутність педагогічної діяльності <i>Мета:</i> поглибити та закріпити знання здобувачів про сутність педагогічної діяльності. Питання для обговорення: 1. Сутність педагогічної діяльності, фактори ризику в педагогічній діяльності. 2. Професійне вигорання в педагогічній діяльності його ознаки. 3. Визначте та проаналізуйте структуру педагогічної діяльності та закономірності пед. діяльності. 4. Охарактеризуйте напрямки педагогічної діяльності та розкрийте особливості їх реалізації.

	5. Розкрийте сутність розділу педагогіки «Дидактика». Визначте та охарактеризуйте структуру загальнопедагогічних знань. 6. Принципи дидактики, визначте та розкрийте їх сутність. 7. Рівні навчання та засвоєння навчального матеріалу. Таксономія таксономія педагогічних цілей (Б.Блум) Завдання на самостійну роботу: 1. Розвиток поглядів на педагогічну діяльність 2. Визначте основні функції педагогічної діяльності. 3. Проаналізуйте типи поведінки викладачів за Д. Райенсом.
4	Тема 1.4. Педагогічна майстерність викладача на різних видах навчальних занять <i>Мета:</i> поглибити та закріпити знання здобувачів про майстерність педагогічної діяльності на різних видах навчальних занять Питання для обговорення: 1. Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти, їх характеристика 2. Сутність та призначення лекційного заняття. Вияви майстерності викладача на лекції 3. Типи лекцій, їх призначення та особливості. Значення практичних занять. Способи організації та майстерність викладача 4. Види семінарських занять, їх цілі та завдання, методика проведення. Роль викладача. 5. Методика організації та проведення лабораторних занять. Роль та майстерність викладача. 6. Методи навчання. Майстерність оптимального вибору методу, прийому навчання. 7. Вияви педагогічної майстерності через способи та прийоми стимулювання учбової діяльності здобувачів. Завдання на самостійну роботу: 1. Визначте ефективні прийоми стимулювання пізнавальної активності здобувачів. 2. Які основні недоліки лекційного методу та як викладач може їх нівелювати ?
5	Тема 1.5. Педагогічна техніка та її характеристики <i>Мета:</i> систематизувати та закріпити знання здобувачів про види педагогічної техніки. Питання для обговорення: 1. Розкрийте сутність поняття «Педагогічна техніка». Коротко охарактеризуйте внутрішню та зовнішню педагогічну техніку. 2. Розкрийте особливості вияву педагогічної техніки. 3. Охарактеризуйте основні прийоми внутрішньої техніки педагога. 4. Вимоги до зовнішнього вигляду педагога. 5. Аналіз основних помилок викладача під час реалізації навчально-виховного процесу. 6. Охарактеризуйте складові техніки мовлення, проаналізуйте роль техніки мовлення викладача в педагогічній взаємодії. 7. Визначте та узагальніть значення проксеміки, кінесики, екстра лінгвістики в педагогічній діяльності Завдання на самостійну роботу: 1. Основні складові зовнішньої педагогічної техніки? 2. Назвіть методи формування педагогічної техніки 3. Методи саморегуляції.
6	Тема 2.1 Педагогічне спілкування, його сутність і особливості <i>Мета:</i> систематизувати знання про структуру педагогічного спілкування його види, цілі та функції. Питання для обговорення: 1. Охарактеризуйте сторони педагогічного спілкування 2. Проаналізуйте функції спілкування 3. Які основні вимоги до техніки і культури мовлення викладача? 4. Характеристика функціонально-рольового та особистісно зорієнтованого спілкування 5. Охарактеризуйте структуру (етапи) педагогічного спілкування 6. Стили педагогічного спілкування (В. Кан-Калік, С. Вовченко) 7. Визначте комунікативні типи особистості за класифікацією В. Сатира. 8. Охарактеризуйте стилі педагогічного спілкування за А. Марковою, Л. Мітіною. Завдання на самостійну роботу: 1. Визначте стилі педагогічного спілкування за В. Латиновим. 2. Визначте особливості моделей спілкування за В. Кан-Каліком та І. Юсуповим.

	3. Визначте, ролі які виконує викладач під час педагогічного спілкування.
7	Тема 2.2. Майстерність публічного виступу <i>Мета:</i> систематизувати та поглибити знання здобувачів про особливості та структуру до публічного виступу. Питання для обговорення: 1. Проаналізуйте архітектуру публічного виступу 2. Охарактеризуйте аспекти ораторської майстерності. 3. Проаналізуйте техніки доповідача. 4. Проаналізуйте основні прийоми та способи привертання уваги слухачів. 5. Визначте типи ораторів. 6. Розкрийте зміст прийомів утримання уваги. 7. Розкрийте основні способи викладу матеріалу виступу. 8. Способи впливу на аудиторію 9. Основні перешкоди та труднощі в організації публічного виступу. Завдання на самостійну роботу: 1. Охарактеризуйте механізми живого зв'язку 2. Значення стислої психологічної характеристики аудиторії. 3. Прийоми зниження тривожності та страху перед аудиторією.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність» включає: поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- робота з довідковою літературою.

Види самостійної роботи здобувача освіти :

- підготовка до аудиторних занять – 20 год.;
- підготовка до модульної контрольної роботи – 4 год.;
- підготовку до заліку – 6 год.

Загалом – 30 год.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувача на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг здобувача значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг з дисципліни. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі завдання. Контроль знань (розуміння) здобувачем пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. Здобувач, який виконає відповідні завдання (відповідь на питання) отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступною з особистого кабінету здобувача в системі «Кампус», в Гугл-класі викладача або на сайті кафедри психології та педагогіки.

Здобувач на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завдань), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто. Вітається супровід виступу міні-презентацією, оскільки візуалізація сприяє кращому сприйняттю матеріалу слухачами та спонукає їх до обговорення висвітлюваного питання.

Форми роботи

Лекції, семінарські заняття. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі (силабусі) дисципліни. Вітаються питання від здобувачів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим здобувачам або загалом аудиторії. Допускається діалог між здобувачами і викладачем на лекції.

На семінарських заняттях здобувачі фокусують свою увагу на засвоєнні, узагальненні та систематизації знань з педагогічної майстерності, базових педагогічних категорії, особливостей організації педагогічної діяльності та шляхів її оптимізації у змінних умовах.

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагиату https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, модульна контрольна робота.](#)

Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силябусу.](#)

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг здобувача з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді та доповнення відповідей інших здобувачів у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання модульної контрольної роботи.

Здобувач отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача. Належна підготовка здобувача до семінарського заняття займатиме в середньому 1-1,5 години.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання магістранта представлені у Додатку 1.

Викладач оцінює роботу здобувача на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу календарного контролю – на **сьомому і тринадцятому** тижнях навчання відповідно. Рейтинг здобувача станом на **7-й** тиждень (за результатами роботи на семінарських заняттях) і **13-й** тиждень (за результатами роботи на наступних семінарських заняттях) навчання повідомляється здобувачу на занятті чи в особистому кабінеті електронного Кампусу.

Модульна контрольна робота (МКР) складається з 44 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. МКР проводиться в Google Workspace у вигляді гугл-тестів на останній (передостанній) лекції. Доступ до МКР надається здобувачам вищої освіти лише під час лекції. Перескладати МКР не можна.

Здобувач вищої освіти може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів, а також ті, хто

бажають підвищити свою рейтингову оцінку, проходять захід семестрового контролю у формі, яка визначена в силабусі, при цьому семестровий контроль оцінюється у 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Рейтингова оцінка здобувача (бали)	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей (результатів навчання)
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам

Працюючи на лекції здобувачу варто конспектувати основні поняття, ознаки, класифікації, визначення, про які розповідатиме викладач. Якщо здобувач буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст, застосує його при підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього здобувач презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших здобувачів, ставитиме питання викладачу та здобувачам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття здобувач має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковою навчальною літературою. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений здобувач не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж здобувач не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо здобувач не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи здобувача і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено завідувачкою кафедри, д. психол. н., професоркою Воляннюк Наталією Юріівною,

доцентом кафедри психології та педагогіки, к. психол. н, Москаленко Ольгою Володимирівною

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 4 від 13. 11. 2024 р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 8 від 29. 05. 2025 р.)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання (для здобувачів денної форми)

Рейтинг здобувача з дисципліни «Педагогічна майстерність» складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді та доповнення відповідей інших здобувачів у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання модульної контрольної роботи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. 1. Робота на семінарських (практичних) заняттях максимальна кількість балів складає 56 (кількість балів на 1 занятті – 8):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії	7-8
активна участь у проведенні заняття; надання логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії	5-6
участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	3-4
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	1-2
відсутність участі на занятті або повна відсутність відповіді. Відсутність вирішення завдання або відповідей без логіки чи обґрунтування. Жодного корисного внеску у дискусію чи обговорення	0

2. Написання модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів складає 44):
Кількість балів за МКР еквівалентна кількості правильних відповідей. Максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1:

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 44)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 44)	0

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 56 + 44 = 100 \text{ балів.}$$

Здобувачі, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів ($RD \geq 0,6R$) мають можливість:

а) отримати залікову оцінку (залік) так званим "автоматом" відповідно до набраного рейтингу;

б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки.

При цьому попередній рейтинг здобувача з дисципліни скасовується і він отримує оцінку R3 тільки за результатами залікової контрольної роботи.

Здобувачі, які набрали протягом семестру менше 60 балів виконують залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота складається з 50 теоретичних питань за тематичними розділами курсу та виконується у визначений час на платформі Google Workspace for Education.

Максимальна кількість балів складає 100. Максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 2 б.

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 50)	2
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 50)	0

Для отримання студентом відповідних оцінок його рейтингова оцінка (RD) переводиться згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Рейтингова оцінка здобувача (бали)	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей (результатів навчання)
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно

Перелік питань до заліку

1. Визначте поняття педагогічної майстерності, її критерії та рівні.
4. Охарактеризуйте структурні елементи педагогічного спілкування за Волковою Н.П.
5. Проаналізуйте прогностичні і уміння, як критерій педагогічної майстерності.
6. Розкрийте особливості вимог до мовленнєвої культури викладача.
7. Розкрийте сутність авторських педагогічних розробок.
8. Проаналізуйте мобілізаційні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
9. Розкрийте особливості застосування психотехніки в педагогічному процесі.
10. Розкрийте значення артистизму викладача у педагогічній діяльності.
11. Проаналізуйте інформаційні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
12. Проаналізуйте види педагогічних здібностей.
13. Проаналізуйте аналітичні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
14. Розкрийте основні вимоги до усного мовлення.
15. Розкрийте механізми міжособистісного сприйняття, що сприяють підвищенню ефективності педагогічного спілкування.
16. Проаналізуйте роль педагогічної культури в процесі навчання.
17. Визначте способи формування педагогічних і артистичних здібностей.
18. Проаналізуйте орієнтаційні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
19. Охарактеризуйте педагогічний такт та його складові.
20. Проаналізуйте елементи професійної компетентності викладача.
21. Розкрийте структуру комунікативного впливу.
22. Розкрийте значення іміджу викладача в педагогічному середовищі.
23. Проаналізуйте рефлексивні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
24. Розкрийте зміст прийомів привертання та утримання уваги.
25. Проаналізуйте організаційні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
26. Розкрийте сутність механізмів міжособистісного сприйняття в педагогічному процесі.
27. Проаналізуйте розвивальні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
28. Розкрийте особливості соціально-перцептивних стереотипів, що виникають в педагогічному спілкуванні у процесі міжособистісного сприйняття.
29. Охарактеризуйте уміння, що є складовими моделі професійної компетентності викладача.
30. Проаналізуйте значення культури і техніки рухів педагога під час педагогічного процесу.
31. Розкрийте особливості вияву педагогічної техніки.
32. Розкрийте роль і місце стереотипів у міжособистісному пізнанні під час педагогічного процесу.
33. Розкрийте сутність поняття стиль педагогічного спілкування. Види педагогічного спілкування.
34. Проаналізуйте основні вимоги педагогічного такту.
35. Визначте комунікативні типи особистості за класифікацією В. Сатира.
36. Охарактеризуйте стилі педагогічного спілкування за В. Кан-Каліком.
37. Визначте чинники соціально-перцептивних спотворень, які заважають викладачеві правильно сприймати та оцінювати здобувачів.
38. Охарактеризуйте стилі педагогічного спілкування за К. Левіним.
39. Проаналізуйте типи поведінки викладачів за Д. Райенсом.
40. Розкрийте сутність принципів і технологій утворення іміджу.
41. Охарактеризуйте стилі педагогічного спілкування за М. Березовіним, Я. Коломінським.
42. Охарактеризуйте комунікативну поведінку викладача та одну з типологій.
43. Проаналізуйте рефлексивні уміння, як критерій педагогічної майстерності.
44. Визначте стилі педагогічного спілкування за С. Вовченко.
45. Проаналізуйте типи поведінки викладачів та відповідні моделі спілкування за А. Петровським.
46. Розкрийте основні вимоги педагогічного такту.
47. Охарактеризуйте компоненти педагогічної майстерності викладача.
48. Охарактеризуйте стилі педагогічного спілкування за А. Марковою, Л. Мітіною.
49. Розкрийте особливості вияву педагогічної техніки.
50. Визначте стилі педагогічного спілкування за В. Латиним.
51. Визначте особливості моделей спілкування за В. Кан-Каліком та І. Юсуповим.
52. Визначте, ролі які виконує викладач під час педагогічного спілкування.